

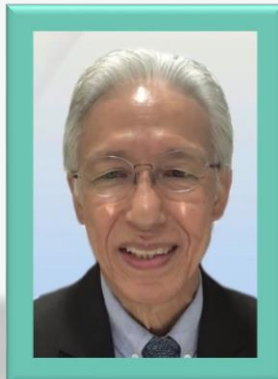

เอกสารข่าว

วันจันทร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

คณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ วุฒิสภา นำโดย นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธาน
คณะกรรมการ ได้จัดประชุม (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและ
ส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙
สรุปสาระสำคัญดังนี้

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง

และส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ....

เหตุผลความจำเป็น

โดยที่มาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย ดังนั้น สมควรให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยแบ่งออกเป็น ๖ หมวด จำนวน ๓๕ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป กำหนดวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็น การตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕)

หมวด ๒ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

หมวด ๓ สมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทย

หมวด ๔ ข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์

หมวด ๕ พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

บทเฉพาะกาล

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้พิจารณารวมกับร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๔ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างพระราชบัญญัติ
ร่างพระราชบัญญัติ
สภาชนเผ่าพื้นเมือง
แห่งประเทศไทย พ.ศ. ....
(นายศักดิ์ดา แสนมี่ กับ
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๒,๘๘๘ คน
เป็นผู้เสนอ)

๒. ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และ
ชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ....
(นายสุรียนต์ ทองหนูเอียด
กับประชาชนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๙๕๔
คน เป็นผู้เสนอ)

๓. ร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและคุ้มครอง
กลุ่มชาติพันธุ์ และ
ชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ. ....
(นายเลาฟิ่ง บัณฑิต
เทอดสกุล กับคณะเป็น
ผู้เสนอ)

๔. ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริม
วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
พ.ศ. .... (นางสาว
ปิยะรัฐชย์ ดิยะไพรัช
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้พิจารณา โดยใช้ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

นอกจากนี้ ยังมีการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประเด็นการรับฟังความคิดเห็น โดยกระทรวงวัฒนธรรมมอบหมายให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ดำเนินการ ซึ่งแบ่งเป็น

๑) (ระยะก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ซึ่งผลการหารือที่ประชุมเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีมติให้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติตามความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีมติให้ส่งวงความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในประเด็นเรื่องการใช้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๒ โดยให้คงเนื้อความเดิมไว้ให้พิจารณาในขั้นต่อไป

๒) (ระยะหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) โดยรับฟังความคิดเห็นในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และเว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม โดยเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติและหลักการคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง

จากการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งช่วงก่อนเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และช่วงหลังเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเห็นชอบในหลักการและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในการเป็นกฎหมาย "ส่งเสริม" อันมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) หลักการคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรม ๒) หลักการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มชาติพันธุ์ และ ๓) หลักการสร้างความเสมอภาคบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันเป็นแนวทางการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สรุปประเด็นการอภิปราย

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่ม
ชาติพันธุ์ พ.ศ. ....
ของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

๑) ควรจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ให้เท่าเทียมกับคนไทยที่อยู่ในเมือง ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ยั่งยืน เสมอภาค และยุติธรรม เช่น กำหนดให้มีสถานะทางกฎหมายของบุคคล (การพิสูจน์การมีสัญชาติไทยและการมีบัตรประชาชน) การเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐ อาทิ การสาธารณสุข การศึกษาโดยเฉพาะทุนการศึกษาแก่ผู้ยากไร้ สิทธิในการอยู่อาศัย สิทธิทำกินต่าง ๆ

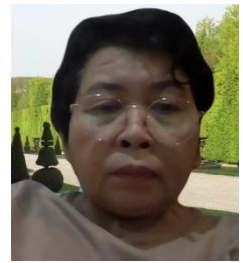
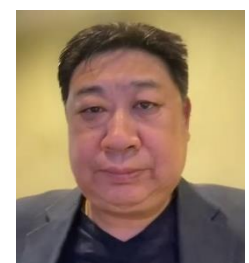
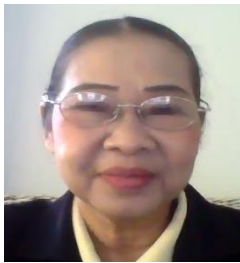
๒) ประเทศไทยให้การรับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination - CERD) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Convention on Economic, Social and Cultural Rights - ICESCR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) ซึ่งล้วนกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องสร้างหลักประกันให้รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งรัฐมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการโฆษณาชวนเชื่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

๓. **ควรจัดตั้งสภาชนเผ่าพื้นเมือง** ประกอบด้วย สมาชิกชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อให้เกิดการประสานงานเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งสนับสนุน ติดตาม และผลักดันให้ภารกิจบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
๔. **ควรจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์** โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ และควรมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่สูง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมีหน้าที่ดูแลกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ราบ เป็นรองประธานกรรมการ นอกจากนี้ ยังควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการด้วย เพื่อการดึงศักยภาพชุมชนมาใช้ร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว
๕. **ควรมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากทั้งภาครัฐและภาคประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน** โดยต้องอยู่ภายใต้หลักการของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้รัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เฉพาะกรณี ที่จำเป็นเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการที่มีเป็นจำนวนมาก
๖. **ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓** โดยกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย เพื่อให้การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๗. **ควรจัดตั้งสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยเพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงาน** แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์กับสังคม
๘. **ควรพิจารณาทบทวนคุณสมบัติในการเป็นคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ หรือสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์แห่งประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง**
๙. **ควรจัดทำข้อมูลวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเผยแพร่การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์** เพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตและ ประวัติศาสตร์ และให้ประชาชนตระหนักในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์อันจะทำให้การดำเนินกิจการของรัฐ ที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๐. **ควรกำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติด้วยความเกื้อกูล** ซึ่งอยู่มาก่อนการจัดตั้งเขตอนุรักษ์ เพื่อให้ชุมชนมีสิทธิในที่อยู่อาศัยและสิทธิในการใช้ประโยชน์ ในที่ดิน โดยต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
๑๑. **ควรกำหนดความผิวดำในการกระทำกรเหยียดหยาม** สร้างความเกลียดชัง หรือเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ อันเป็นการกระทำที่ละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้

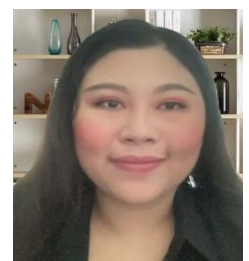

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

ขอให้ผู้ด้อยโอกาสได้โอกาส
ให้สามารถก้าวข้ามขีดจำกัด
ให้ทุกเพศทุกวัยได้มีส่วนร่วม
ให้สังคมอุดมทรัพยากรได้พัฒนา
สมชาย ฟูมฟูม

ประพันธ์โดย นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
กมธ.การพัฒนาสังคม

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิทธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส

โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๔๒๒๕

